

Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

Sietze Dijkstra, 71

Schipper 1972-2010

Dy Abt fan Starum, klipper, 1917, 172 ton

Eigenlijk past Sietze Dijkstra beter in een ander tijdperk: dat van de zeilen- de vrachtvaart. Maar hij werd te laat geboren. Het alternatief was charterschipper. Zo eentje waarbij het zeilen voorop staat: 'Want er zijn ook schippers die meer met de gasten hebben dan met het schip.' Voor Sietze was het andersom. Dankzij die gasten kon hij een tweemaster in de vaart brengen.

Sietze begon zijn varend leven op zee. Zijn familie heeft boerengen- en, maar: 'Wij zijn een kustvolk, varen zit ons in het bloed.' Na de zeevaartschool voer hij voor Wagenborg als stuurman op Scandinavië. Daar zag hij schoeners en galjassen; volledig getuigde vrachtschepen, sommigen toegerust met grote langzaamlopers, compleet met koperen pijp. Veel schepen gingen naar Amerika, de chartervaart in. Toen duidelijk werd dat hij op de koopvaardij weinig kans maakte om kapitein te worden, besloot Sietze hetzelfde te doen in eigen land. Al stond de chartervaart hier nog in de

kinderschoenen. Een klipper had hij al. Hij moest haar alleen nog opbouwen.

Zijschroef

De klipper had hij twee jaar eerder, in 1972 uit de vaart gekocht van een 80-jarige schipper. Die voer er sinds 1930 vracht mee. De laatste jaren vooral veevoer naar de noordelijke provincies. Op een zijschroef. Na de Oranjesluis zette hij er een zeiltje en een fokje bij, dat scheelde een uur vaartijd. De schipper was gehecht aan zijn klipper. Dat hij met een zijschroef niet achteruit kon, deerde hem niet, dat ging op zeil immers ook niet. Maar hij kreeg het lastig op het drukker wordende water. Toen hij begreep dat Sietze met de klipper ging charteren, wilde hij haar wel verkopen. 'Maar denk erom', eiste hij, 'Je houdt alles in de lien-olie en de machien-olie.' Sietze noemde de klipper Dy Abt fan Starum. Hij vroeg zich af of het kloosterhoofd niet wat gehad kon hebben met het vrouwtje van Stavoren.

Hippietijd

Hij bouwde het schip zelf op. Maar voor het ruim kon worden ingetimmerd, voer hij al zijn eerste tocht. 'Zes weken met De Jonge Onderzoekers door de Veenkoloniën.' Die maakten een laboratorium in het ruim, voor watermonsteronderzoek. Sietze moest het aggregaat aan de praat houden: 'Anders raakte de E.Coli-

bacterie van de kook.'

De daaropvolgende maanden maakte hij het schip klaar voor gasten. Toen het haast af was, bedacht hij dat hij die nog niet had. Hij meldde zich bij een radioprogramma. Na een interview volgden de boekingen. Het waren aparte types. 'Het was de hippie-tijd, veel groepen die buiten de gewone maatschappij leefden. Hele rookwolken dampten onder de luiken uit.'

Na die rustige beginjaren draaide hij lange seizoenen. Veel gasten en weinig charterschepen: Sietze voer van maart tot ver in november. Op de Waddeneilanden lag je vaak alleen in de havens: 'Als je een schip zag, ging je meteen buurten.'

Maar het werd steeds drukker. En benauwder vond Sietze. Dus ging hij naar de Oostzee, waar nog weinig zeilschepen charterden. 'Dan scharrelden we over het wad, langzaam door naar Flensburg.' Tot het niet meer mocht zonder scheepsaanpassingen. Terug op Wad en IJsselmeer voer hij alleen nog het voor- en naseizoen. Want charteren mag prachtig zijn, varen met gasten kost veel energie. 'En ik ben een pleaser, wil het mensen graag naar de zin maken. Als je zeilt is dat niet altijd even eenvoudig.'

Afscheid

Hij heeft het allemaal meege- maakt, als pionier in de charter- vaart. De periode van opbouw en

experimenteren, gevolgd door die van professionalisering. En uiteindelijk die van commerciali- sering en regelgeving. Toen werd het een strijd. 'We waren meer met klantenbinding bezig dan met zeilen.'

Hij verkocht de klipper, het was tijd. Al was het niet makkelijk: 'De eerste jaren kwam ik niet in de haven.'

Nu zeilt hij puur voor het plezier.

Op een Lark. 'Een jeugdboot. Ik zit met m'n knieën bij mijn oren.'

Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar corine.nijenhuis@planet.nl

Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varend woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.

www.corinenijenhuis.com

Sietze Dijkstra kocht zijn klipper in 1972 uit de vaart van een 80-jarige schipper die het tot dan toe zeiland en met een zijschroef had volgehouden. (Foto collectie Sietze Dijkstra)